

ITALIJA PRAVI, DA NI ROVARILA PROTI ANGLIJI

Laška poročila o zmagah—so gole izmislihotine

ROOSEVELT RAZPRAVLJA O NAPREDKU

Dežela napreduje na zdravi podlagi. — Predsednika je poslušalo 40 tisoč ljudi. — Amerika se ne bo vmešala v evropski spor.

V vlaku na potu v Washington, 24. oktobra. — "Zopet smo tukaj," je rekel predsednik Roosevelt, ko je zagorel in pri najboljšem zdravju stopil s križarke Houston na ameriška tla. Vse, kar je na svojem potovanju proti zapadu videl, je Roosevelt zagotavljal 40.000 možem in ženam, ki so se v tem zgodovinskem mestu zbrali iz vseh krajev vzhodnega juga, dokazuje njegovo trditve: dežela se je zopet našla, je zopet tukaj.

"Nikjer nisem slišal ničesar drugega," je rekel predsednik. "Vsi so edini v tem, da narod zopet koraka naprej. Vsakdo more to videti z lastnimi očmi. In danes pri izkrcanju sem slišal isto o South Carolini."

"Da, zopet smo tukaj — ne slučajno in ne, ker se je obrnil list. Korakamo naprej na bolj zdravi podlagi, kot kdaj prej, ker smo tako nameravali in nikdo nas ne bo o nasprotne prepričal."

"Seveda je pred nami še mnogo nerešenih problemov," je nadaljeval predsednik. — Storil bom vse mogoče in vse najboljše, da to deželo vzdržim pred vojno, ki preti izbruhnitvi onstran oceana.

"Vračam se zagorel in razvedren — pripravljen, da vzamem v roke celo kopico stvari."

Pred svojim govorom, ki je bil prvi po velikem govoru v San Diego pred tremi tedni, je predsednik na krovu križarke Houston sprejel časnikarske poročevalce ter jim je jasno povedal, da je z vsemi zadevami dežele popolnoma zadovoljen in niti najmanj ne misli, da bi bil mogoč političen poraz.

Glede delavskih razmer je rekel predsednik, da je njegov trden sklep do konca novembra zaposliti 3,500,000 brezposelnih. Prvotno je bil določen dan . nov. za zaposlitev vseh brezposelnih. V druga dnevna vprašanja se ni spuščal, toda je napravil utis, kot da misli resno, kar je pozneje rekel v svojem govoru, da je namreč pripravljen vzeti v roko celo kopico stvari.

ZAGOVORNIKI SKUŠAJO RESITI HAUPTMANNA

Zagovorniki so že v Washingtonu. — Vse je pripravljeno. — Zagovorniki sestavljajo ugovore proti smrtni obsodbi.

WASHINGTON, D. C., 24. oktobra. — Hauptmannov zagovornik Egbert Rosecrans se je zglasil v zveznem najvišjem sodišču, da pripravi vse potrebno, da bo prošnja za razpravo glede Hauptmannove smrtni obsodbe sprejeta od najvišjega sodišča.

Utemeljevanje ugovora proti smrtni kazni bo slonelo na naslednjih točkah: zaključni govor generalnega pravdnika Wilentza pri procesu v Flemingtonu, prejemba trditve obtožnice glede načina in kraja umora Lindberghovega otroka, enostranski pouk porotnikov po sodniku Trenchardu pri procesu v Flemingtonu, kjer porotniki niso bili dovolj odstranjeni od zunanjega vpliva.

POMANJKANJE PRESNEGA MASLA V NEMCIJI

BERLIN, Nemčija, 24. okt. — V Berlinu je zopet nastopilo pomanjkanje presnega masla. V nekaterih krajih mesta ga sploh ni bilo mogoče dobiti. V drugih krajih pa so ga trgovci pridržali za svoje boljše odjemalce. Velike mlekarne sploh nimajo masla. Tudi smetane v Berlinu ni mogoče dobiti. Posebno stene smetane, ki je Berlinčanom najbolj priljubljen dezert, ni mogoče dobiti za nobeno ceno.

Kateri trgovci so imeli kaj zaloge, je osebi niso prodali več kot četrt funta. Gospodinjje na vse zgodaj že čakajo pred trgovinami, da dobe četrt funta masla.

Oblast svetujejo gospodinjnjam, da mesto masla rabijo margarini in drugo maščobo.

NAJDEBELJEŠI MOŽ UMRL

BUENOS AIRES, Argentina, 23. oktobra. — Pedro Cardoso, ki je bil najbrž najdebelejši mož na svetu, je umrl v Bolivar v provinci Buenos Aires. Star je bil 32 let in je tehtal 638 funtov. Okoli prsi je meril 6 čevljev in 6 palcev, okoli pasa pa 7 čevljev in 5 palcev ter je bil visok 5 čevljev in 9 palcev.

Cardoso je bil sin mesarja, toda se ni mogel oprijeti očetovega poklica, ker ni mogel stati na nogah. Zadnja leta se je preživljal s tem, da se je kazal po gledališčih. Po železnici se je moral voziti v tovarnem vozu. Umrl je za pljučnico in kmalu po smrti svojih dveh sinov.

JOSIP STALIN — VZOREN SIN

Sovjetski listi pišejo o njegovem obisku pri materi. — Mati je pomorna na svojega sina.

MOSKVA, Rusija, 24. okt. — Lista "Pravda" in "Izvestja" sta v dolgih člankih predstavila 170,000,000 Rusom Josipa Stalina kot vzornega sina, ki je 10 dolgih letih obiskal svojo 75 let staro mater v svojem rojstnem mestu v Tiflisu.

Do pred nekaj tedni je bilo osebo in družinsko življenje boljševiškega voditelja povprečnemu Rusu neznan. Splošno je bilo mnenje, da živi Stalin za zidovi Kremļa s svojima dvema otrokoma in da njegova mati v Tiflisu le malokdaj vidi svojega sina.

Nato pa se je pričela po celi deželi velika kampanja za ojačanje družinskih vezi, za spoštovanje do staršev in Stalin se je nenadoma pokazal ljubeznivega očeta, se je pustil fotografirati s svojo 11 let staro hčerko in sinom ter je pustil vladne posle in je prebil en dan s svojo materjo.

"Pravda" zelo obsežno poroča o njegovem obisku 17. oktobra pri materi in pod naslovom "Mati" piše naslednje:

"Obiskali smo mater Josipa Visarjonoviča Stalina. Nekaj dni pred tem je bil Stalin pri njej. Keke, njegova 75 let stara mati, je bila prijazna in nam je pripovedovala o nepozabnih minutah.

"Veselite se," je rekla. "Vprašate me, kako veselje sem užila? Ves svet se veseli, kadar gleda na mojega sina in na našo deželo. Kaj naj tedaj storim jaz, njegova mati?"

Sedeli smo v veliki, svetli sobi z okroglo mizo na sredi, pokrito z belim prtom in šopkom cvetlic. V sobi je bil tudi divan, postelja in nekaj stolov. Nad posteljo vise slike njenega sina; ena slika kaže Stalina in Ljenu, ena Stalina v njegovi mladosti, ena Stalina v uradu.

"Prišel je nepričakovano," je pripovedovala mati. "Vrata so se odprla in tam je stal. Dolgo časa sva se poljubovala. Spominjal se je preteklosti in kako smo tedaj živeli. Vse dni sem delala in sem ga vzgojila.

"Težko je bilo. Skozi streho je pritekala voda v majhno, temno hišo, v kateri smo živeli in bila je vlažna. Imeli smo malo hrane, toda bil je vedno ljubezniv in skrben sin — vzoren sin.

"Dan je veselo potekel — prebil ga je popolnoma z menoj. Josip Visarjonovič se je mnogo šalil in je bil srečen in vesel."

Ko smo se od nje poslovili, nam je mati rekla:

EKSPLOZIJA MUNICIJE NA KITAJSKEM

Več sto ljudi je izgubilo življenje. — Municijako skladišče zletelo v zrak. — Municija je bila namenjena proti komunistom.

ŠANGHAI, Kitajska, 24. oktobra. — Velikanska zaloga municije v Lančovu, v provinci Kansu, ki je bila namenjena proti komunistom, je zletela v zrak. Več sto ljudi je bilo ubitih. Natančno število človeških žrtev še ni dognano.

Eksplodizija so občutili več milijonov naokrog. Na tisoče oken in vrat je bilo razbitih, tako n. pr. na Borden Memorial bolnišnici, ki se nahaja eno miljo od arzenala.

"Komunisti v dolgih bojih ne bi mogli končati več življenj, kot pa jih je na mah končala ta eksplozija," je rekel nek mišijski zdravnik.

Po eksploziji se je proti nebu dvignil gost, črn oblak dima, ki je več ur visel nad mestom.

Večina ameriških in angleških misijonarjev je že 8. oktobra zapustila Lančov, ker se je bilo bati napada komunistov.

Kitajske pomožne oblasti so se brzojavno obrnile za pomoč na China Famine Relief v mestu New Yorku, ker je zaradi peplav v Šantungu in Kiangsu pet milijonov ljudi brez strehe.

Rumena reka, ki si je zopet izbrala novo strugo, je uničila mnogo tisoč kvadratnih milj rodovitne zemlje.

Kmetjska vstaja, ki se je pričela v Hisangho, se je naglo razširila čez severno Kitajsko ter je zavzela najmanj tri pokrajine. Vstaja je dosegla že skoro Peking.

Kmetje zahtevajo odpravo dodatnih zemljiških davkov in več svobode.

Kitajska vlada je v velikih skrbih zaradi teh nemirov, ker se boji, da so za njimi "gotovi krogi", ki skušajo severno Kitajsko odcepiti od ostale Kitajske. Kdo so ti "gotovi krogi", je lahko razumeti.

VOŽNJA PO LEDENEM MORJU

MOSKVA, Rusija, 23. okt. — Načelnik urada za vožnjo po Severnem ledenem morju, Oton Schmidt, je sporočil Josipu Stalinu, da je plovba po Severnem ledenem morju iz Evrope na Daljni Iztok nemogoča.

Predno je zamrznilo morje, je plulo po tej progi iz Evrope v Azijo nad 100 parnikov. Ob severnem tečaju je bilo postavljenih pet radio postaj.

NAPETOST MED RUSIJO IN JAPONSKO

Japonci zapirajo ruske državljane in z njimi surovo postopajo. — Sovjetski konzul protestira.

MOSKVA, Rusija, 24. okt. — V uradnih sovjetskih poročilih iz Hrabarovske v Sibiriji so mančukanske oblasti obdolžene, da zapirajo sovjetske državljane v Mandžuriji, jih pretepajo in drugače surovo z njimi postopajo.

Po teh vesteh so bili 7. okt. aretirani lastnik, urednik in več uslužbencev nekega komunističnega lista v Harbinu. V zaporu se nahajajo še sedaj, ne da bi bila proti njim dvignjena kaka obdolžba, in kazniški oblasti z njimi surovo postopajo. Slične aretacije so se baje dogajale v mančukanskih obmejnih krajih Mandžul in Pograničnaja.

Od preteklega četrtka se nahaja v zaporu tudi ravnatelj Banke Daljnega Iztoka v Harbinu, Gostinsky.

Ruski konzul v Harbinu je ponovno protestiral proti izziivalni politiki Mančukua in proti ševvalnim člankom v japonskih in beloruskih listih v Mančukuo.

RIBA POTEGLA RIBIČA V VODO

HAMILTON, Bermuda, 24. oktobra. — Ker Bermudčani niso navajeni loviti rib na trške, se jim zdi doživljaj Harrisona Outerbridgea nekaj nenavadnega. Ko je Outerbridge lovil ribe, je riba bonito zgrabila vado in potegnila Outerbridgea iz čolna. Outerbridge pa vrvi ni hotel izpustiti ter je plaval in vlekel ribo za seboj. Dohitel je čoln in splezal nazaj. Nato mu je riba iztrgala iz rok vrv in Outerbridge je skočil iz čolna in zgrabil vrv. Ko pa slednjič potegne ribo iz vode, je bil zelo razočaran, ker je tehtala samo 5 funtov.

DVA NARODA V VOJAŠKI ZEVI

HELSINGFORS, Finska, 24. oktobra. — Oficijski obisk vrhovnega poveljnika estonske vojske generala Jeana Laidoner, je povzročil veliko zanimanje z ozirom na neprestane govorce, da se Rusija zaradi angleško - nemške mornariške pogodbe naglo oborožuje.

General Laidoner je rekel, da so finski in estonski vojaški voditelji postavili med seboj ozke stike in zaupno sodelovanje. Dodal je še, da finska in estonska vojska med seboj nimata nikakih tajnosti.

V PONEDELJEK, NA 13. OBLETNICO "POHODA PROTI RIMU", BODO LAHI ZAČELI PRODİRATI

NAPETOST V EVROPI POPUSTILA

Še pred nekaj dnevi je bila resna nevarnost, da bo prišlo do zloma med Italijo in Anglijo, kar bi bilo usodepolno za evropski mir. Francija je kolebala in ni vedela, komu bi se pridružila: Angliji ali Italiji. Slednjič je pa stopila odločno na stran Anglije.

Anglija je koncentrirala v Sredozemskem morju veliko silo svojega brodogradstva, Italija je pa ojačila svojo armado v Libiji. Libija meji na Egipt, kjer ima Anglija velike interese.

Slednjič je pa prišlo do sporazuma. Anglija je odpoklicala nekaj svojih ladij iz Sredozemskega morja, ena italijanska divizija pa naj zapusti Libijo.

Parnik "Sanio" je že odplul iz Napolja proti Libiji. Napravil bo sedem voženj in pripeljal od tam v Italijo petnajst tisoč italijanskih vojakov.

Neki uradnik italijanskega vnanjega ministristva je samozavestno izjavil:

— Italija je storila svojo dolžnost. Če bo prišlo v Evropi do kakšnih zapletljajev, jih ne bo povzročila Italija. Odgovornost za evropski mir je v rokah Anglije.

13. OBLETNICA "POHODA V RIM"

Italijanska in abesinska armada še vedno počivata. Na jugu je začelo deževati, kar je v sedanjem času nekaj neobičajnega. Na severu priprave za italijansko ofenzivo še niso zaključene.

Tako v Rimu kot v Addis Ababi pa prevladuje mnenje, da se bodo začela italijanska ofenziva na severni fronti najkasneje v ponedeljek.

V ponedeljek bo namreč poteklo trinajst let izza časa, ko je vpriporil Mussolini s svojimi črnosrajčniki zgodovinski pohod proti Rimu ter se postal vlade. Pri tisti priliki ga je spremljal general de Bono, sedanji vrhovni poveljnik italijanske armade v Abesiniji.

S hitrim napredovanjem italijanskih čet ter z zavzetjem nekaterih važnih postojank, bo obletnica najbolj primerno praznovana.

LAŠKA POROČILA O ZMAGAH — IZ-MISLIHOTINE

Včeraj se je vrnil s fronte Ras Nasibu, governor province Harrar ter odločno zanikal, da se vrše vroči boji na južni fronti.

Boji velikega obsega so že iz tehničnih razlogov nemogoči, ker ovirajo hudi nalivi vojaške operacije. Deževalo bo najmanj še dva tedna.

— Italijanski manevri na južni fronti so se sedaj omejevali le na posamezne zračne napade. Vsa poročila o velikih italijanskih zmagah in zmagovitih pohodih so iz trte izvita — je dostavil Ras Nasibu.

Nasibujevo vojaštvo je zasedlo gorske prelaze pri Jijigi v namenu, da zaščiti provinco Harrar, ki se po pravice imenuje "vrt Abesinije".

Jutri se bo podalo v Jijigo več belgijskih častnikov, ki so v službi abesinske vlade, da bodo prevzeli poveljstvo.

Posadka glavnega mesta Addis Ababe je bila ojačena za 15,000 mož.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and address of above officers:
614 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

On one year in Advance	On one year in Advance	On one year in Advance
Canada \$4.00	On one year in Advance	On one year in Advance
On one year in Advance	On one year in Advance	On one year in Advance
On one year in Advance	On one year in Advance	On one year in Advance

Subscription Yearly \$4.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" is published every day except Sundays and Holidays.

Special rates for Money Order. For advertisement rates, please apply to the office.

"GLAS NARODA", 614 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3874

AMERIKA IN LIGA NARODOV

Liga narodov je poslala ameriški vladi noto, ki je navidez povsem nedolžna, v resnici je pa velikega pomena. V noti pojasnjuje Liga, kakšne sankcije namerava odrediti proti Italiji ter hoče takole mimogrede izvedeti, če bi se tudi Združene države pridružile tem sankcijam.

Nota vsebuje tudi vprašanje, kako je s Kelloggovim mirovnim paktom, ki baje nalaga Združenim državam dolžnost, da oficijelno izjavijo, koga smatrajo za napadalec v abesinskem konfliktu.

Kaj bo storil v tem oziru državni department, oziroma, kako bo odgovoril, se zaenkrat še ne ve. Dejstvo je le, da je pisanje not in odgovarjanje nanje precej kočljiva zadeva.

V marsikaterem slučaju dovedejo note do vojne. Predsednik Wilson je imel dosti prilike, da se je o tem dobrodu prepričal.

Ko so leta 1931 in 1932 Japonci vdrali v Mandžurijo ter je došel del zasedbi, je tudi Mr. Stimson, ki je bil za časa Hooverjeve administracije državni tajnik, začel pisariti note.

Če bi ne bil ameriški narod tako odločno proti vojni, kdo ve, kaj bi se izcimilo iz Stimsonovih not?

Sama sreča, da se je predsednik Roosevelt pravočasno vrnil s svojega potovanja. Gospodje v državnem departmentu so čakali njegovega povratka in niso na svojo pest odgovorili na ženevsko poslanico.

Kakšen odgovor bo poslan Ligi narodov v Ženevo? — Najbolje bi bilo takole odgovoriti: — Hvala, ker ste se nas spomnili. Kako se kaj imate? Prilagam vam prepis naše postave, ki določa strogo nevtralnost.

V postavi je jasno izraženo stališče, ki ga je zavzela Amerika napram italijansko-abesinskemu sporu.

Vsak drugačen odgovor bi bil odveč.

Amerika ni članica Lige narodov. Dostikrat so jo že vabili v njo, pa je iz previdnosti vedno vabilo odklonila. Vseled tega je nihče ne more siliti, da bi pomagala Ligi krotiti Mussolinija.

V postavi glede nevtralnosti je jasno določeno, kaj je prepovedano pošiljati vojskujočim se državam. Predsednik nima pravice embarga tako poostri, da bi bilo prepovedano pošiljati Italiji živila, obleko in razne surovine.

To pravico ima edinole kongres, ki se bo šele po novem letu sestel.

ANGLEŠKI POHOD V ABESINJO L. 1868.

Oči svega sveta so dandanes uprte v Abesinijo. Saj je zme-raj kaj nehalno početje: prerokovati o vojni zvezi, kar zlasti velja za kolonijske vojne. Zanimivo pa je, da zvemo mnenje ljudi, ki so bolj vešč vojnih pohodov v pokrajinah onstran morja, kakor pa smo mi. Takih izvedencev je pa največ v Angliji. Muogo angleških častnikov je e doživelo take pohode in vedo povedati marsikaj zanimivega z neskončno obširnih voj, pozorišč in drugih delih sveta, o neznanski dolžini, čet, o slabih potih, o neprehodnih pogorjih, o tropski vročini, o pomanjkanju vode, o raznih boleznih in o mnogoterih drugih okoliščinah, ki otežkočajo življenje bojnih čet.

V tedniku "The Army, Navy and Air Force Gazette" je neki častnik nedavno primerjal oboja vojna pohoda, ki sta bila v prejšnjem stoletju naperjena zoper Abesinijo. Leta 1868 je Anglija zgrabila za orožje tedaj, ko je abesinski cesar Teodor vrgel v ječo angleškega konzula in druge Evropece.

Častnik ne pozabi pohvaliti ne sebičnosti svojih ljudi. Pravi, da je namen osvoboditi brate, ki so v stiski, enak križarskim vojnjam. Nasprotno pa obsoja italijanski vpad, ki je bil 28 let kasneje in ga naziva roparsko vojno. Italijani so hoteli pridobiti za Eritrejo, ki je ozka in za kolonijske namene premajhna, še sosedno, bogatejšo pokrajino. Najprej se je generalu Baratierju posrečilo z majhnimi močmi, z domačimi Askari, prisiliti domače kneze tiste pokrajine, da so se vdali. Zdelo se je, da gre vse ko po vrvi.

V Italiji so že proslavljali zmagovalca a ko se je vrnil v kolonijo, je bila nova provinca polna uporov. To pot njegov nasprotnik ni bil isti ko prej. Grozeča nevarnost je strnila poedina abesinska plemena v eno celoto. Veliko tisočev je šlo za zastavo neguša Menelika, da prepodijo tuje vsiljivce. Italijani so se vrgli v boj, ki so ga pri Adui popolnoma izgubili.

Častnik opisuje potek obeh pohodov, angleškega z l. 1868 in laškega z leta 1896. Pravi, da moremo iz poteka teh pohodov marsikaj sklepati glede na izid bodočih vojnih dogodkov. Angleško kazensko ekspedicijo zoper cesarja Teodorja je vodil Sir Robert Napier, ki je bil jako izvežban, izkušen general in je imel že svojo "šolo" za seboj z Indije in Kitajske. Njegova vojska je štela 12,000 mož indijskih čet, vojakov, ki so bili vajeni bojev v vročih pokrajinah. Ko je poveljnik, januarja 1868, prispel v Massano, je posvetil vso svojo pozornost ureditvi etape. Šele, ko se je dozdevalo, da je sleherni malenkost pretuhtana in urejena, so čete nastopile pot v gorsko trdnjavo Magdalo, kjer so bili angleški ujetniki. Napier se je znal, baš radi svojih dolgoletnih izkušenj v kolonijah, pogajati z domačimi knezi. Tudi z zlatom ni štedil in mimo vsega, niso cesarja Teodorja ljubili, ampak so se ga le bali. In posrečilo se je, da si je pridobil prijateljstvo knezov v tisti pokrajini. Nič se niso upirali korakanju angleških čet v njih deželo, saj so vanjo prinesli tudi denarja. Tuji so pa tudi zatrdili, da hočejo le osvoboditi svoje ujete brate in da ne bodo ostali v deželi. Navzlic temu ni kazalo Abesincem zapustiti. Če bi se le kaj malega pripetilo, pa že bile v nevarnosti zadešnje čete. Angleški častnik priporoča, naj ta vojni pohod Napierja v vseh podrobnostih proučijo. Pomembne se zgradbe cesta in da imajo veliko množino slonov, kamel mul, in ponjcev in da so vodnjaki v redu in da so skladišča utrjena ob cestah. Važno je, da je za vkorakanje čet vse ozemlje na varnem, da je težavno biti v stikih z zaledjem in da so čete zmeraj kos še tako divjim tolpom. — Preden so Angležji zavzeli Magdalo, je bilo le ena hušja bitka. Ko je trdnjava padla in so bili ujetniki osvobojeni, so Angležji spet odšli iz Abesinije.

STOPA PO MLEČNI POTI

DOROTHY WILSON
RKO-Radio zvezda v svojem zadnjem uspehu
"Zadnji dnevi Pompejev"

Sledite vodstvu filmskih zvezd. One pijejo mleko, ker jim ohranja energijo, daje jim iskrost, ne da bi bile prizadete njihove krasne postave.

Tudi vi se lahko najbolje počutite, ne da bi se zdebelili, s pitjem mleka. In če hočete shujšati, pišite po knjižico, o kateri govori ves Hollywood: "The Milky Way." Obedi zvezd. Pošljite dopisnico s svojim imenom in naslovom:

Bureau of Milk Publicity, Albany
THE STATE OF NEW YORK

Iz Slovenije.

ODER JE ZGRMEL NA DELAVCA

MARIBOR, 8. oktobra. — V večerajšnjih prvih popoldanskih urah se je dogodila na novi stavbi na vogalu Vrtna in Vrbanova ulice zelo huda nesreča. Tam gradbi mariborska tvrdka Nassimbeni hišo Angeleli Bregantovi. Pri tem je bilo zaposlenih več zidarjev, ki so na dva in pol metra visokem v 5 m dolgem ob I. nadstropju postavljenem pomožnem odru obmetavali hišo. Okoli 4. ure popoldne sta na tem odru delala 59-letno zidar Kadel Koren in Lovrenc Heričko od Zg. Sv. Kugote. Nedoma se je začel zidarski oder majati in Heričko je v zadnjem trenutku skočil skozi okno v sobo, medtem ko je njegov tovariš Koren strmo-

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELJENE.

V ponedeljek popoldne je po kratki in mučni bolezni preminul v Marine bolnici v Clevelandu Louis Svete, dobro poznan pod imenom "Malnarjev". Star je bil 40 let. V Ameriki je bival 27 let. Ob času svetovne vojne je bil v ameriški armadi. Rojen je bil v vasi Kamnik, fara Preserje pri Borovnici, kjer zapuša več sorodnikov.

V soboto je umrl v Milwaukee v okrajni bolnišnici Josip Kambič, star 45 let in doma iz Semiča v Beli Krajini. V Ameriki je živel 26 let.

IMAMO V ZALOGI

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1936

Cena 25c
s poštnino vred.

Naznunjamo tudi, da sprejemamo naročila za Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1936, ki izide prihodnji mesec.

Cena 50 centov

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

DENARNE POSILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.25	Lir 100
\$ 5.15	Din. 200	\$ 18.20	Lir 200
\$ 7.25	Din. 300	\$ 44.00	Lir 500
\$ 11.75	Din. 500	\$ 87.50	Lir 1000
\$ 22.50	Din. 1000	\$ 174.00	Lir 2000
\$ 47.00	Din. 2000	\$ 348.00	Lir 3000

KEB SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVEŠENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo večjih zneskov kot agoraj navedeno, bodi v dinarjih ali tiralah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARIH

Na izplačilo \$ 1.00	na dan izplačila	\$ 5.75
\$ 10.00	"	\$ 57.50
\$ 20.00	"	\$ 115.00
\$ 30.00	"	\$ 172.50
\$ 40.00	"	\$ 230.00
\$ 50.00	"	\$ 287.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

Ko to pišem, pravi časopisje, da vlada mir na abesinski fronti. Abesinci se pripravljajo, Italijani se pa obotavljajo napasti.

To lahko še precej dolgo traja. Takole sredi marca ali aprila bo zopet začelo v Abesiniji deževati. In bo deževalo do konca septembra. To je dolga doba.

Italija je pa že v treh tednih abesinsko-laške vojne potrošila skoro desetino zlate rezerve. Deset odstotkov v treh tednih.

Koliko tednov je do prihodnje jeseni?

Abesinci so naročili tristo-tisoč mask zoper strupene pline.

Mussolini vedno poudarja, da hoče Abesinijo civilizirati. Prokleto čudno civilizacija mora biti, če se skušajo Abesinci zavarovati proti nji s plinskimi maskami.

Dobrih štirinajst dni je do svetega Martina.

Letos ne bo imel slovenski patron prav posebno dosti dela. Grozdeje je sicer poceni, toda za denar je trda.

No, nekaj ga bo pa vseeno. Bo pa toliko boljše kot je tisto, ki je brez Martinovega žegna na vsakem vogalu na prodaj.

V New Yorku prodajajo frankfurterice po petintrideset centov funt.

Ker imam izbornen okus, že vsaj približno uganem, koliko prasičevega mesa je v funtu frankfurterice.

Zato pa tudi kar vztrepetam ob misli, po čem bodo letos pristale kranjske klobase.

Anglija in Francija sta se sporazumeli. Človeku se zdi, da je bil med njima že dolgo popoln sporazum.

Pa ne samo med njima, pač pa med vsemi tremi, namreč med Anglijo, Francijo in Italijo.

V Newarku, N. J., je bil ustreljen bivši kralj newyorških butlegarjev — Dutch Schultz.

Precej let se je izogibal roki pravice, ko ga je pa slednjič zalotila, aretirala in postavila pred sodišče, so ga porotniki dvakrat zaporedoma oprostili.

Sedaj so njegovi bivši prijatelji nakratko opračevali z njim.

Kdor misli, da se pravica vedno in izključno deli edinole v sodnijski dvorani, se moti.

Vsak sloj ima svoje pojme o pravici in poštenosti. Ti pojmi običajno niso v skladu z zakonom, ki je po mnenju pretežne večine družbe merodajen. Kazni, ki jih predpisuje polsvet, so krute, pa so v največ slučajih pravične.

Kjer nastopajo v eni osebi tri osebe, namreč tožitelj, sodnik in rabelj — je najboljši advokat brez veljave.

V ponedeljek bo odprt lov v državi New York.

Slovenski lovci so pripravljeni. Padali bodo zajci in fazani.

S kakšnim plenom bi se vrnil, ni ni znano.

Rečem pa le toliko: Tiste zajce bi rad imel in tiste fazane, ki so jih lovi "videli", ki bi jih "lahko ustrelili", ki so jih "prav zagotovo zadeli", in tiste, ki so bili "tako lepi, da jih je bilo res škoda streljati".

KRATKA DNEVNA ZGODBA

DOŽIVLJAJ NA VLAKU

Tri korake naprej, tri korake nazaj. Že pol dneva je trajala ta strašna hoja. Živi so mu bili napeti, da bi se razpočili. Slednjič so se vendar odprla težka vrata in vstopil je neki mlajši človek. Bil je odvetnik. "Vendar!" je vzkliknil. Berend in se oddahnil.

"Kako ste prišli semkaj?" je bilo prvo odvetnikovo vprašanje.

"Tatvine so me osumili."

"Po nedolžnem?" je v dvojni odvetnik.

"Gospod doktor, tako po nedolžnem kot mene, niso še nikdar vtekli v ječo," je Berend odkrito odvrnil.

Odvetnik ga je prekinil:

"Na kratko povejte, kako se je zgodilo."

"Uradno sem moral potovati iz Budapešte v Amsterdam," je začel Berend. "Do Berlina se ni pripetilo ničesar takega! V Berlinu sem prestopil v vlak, ki je odhajal v Amsterdam. Ko sem se vozil že več ur, je vstopila v oddelek, kjer sem bil jaz, izredno lepa, elegantna gospodična. Čez deset minut sva bila že znanca, kakor se to pač dogaja na potovanju. Gospodična mi je dejala, da je njen oče draguljar in da potuje v njegovem imenu."

"Ali se ne bojite sami potovati na taki dolgi vožnji?" sem jo začuden vprašal.

"Prav nič! Pa imam še dragulje za veliko vsoto s seboj," je odvrnila s kretujo proti kovčegu, ki je ležal poleg mojega v mreži.

"Saj se zdaj mnogo bere o tatvinah v vlaku. Ali se ne bojite?"

Smehljaje se, mi je odvrnila: "Ne! Že tretje leto potujem in še nikoli se mi ni ničesar pripetilo. Tem več takih dogodkov pa je doživel moj oče."

Za hip je pomolčala, nato je vprašala:

"Ali vas morda zanima, kakšna je najnavadnejša zvižga železniških tatov?"

"Brez dvoma zlasti če je bom slišal iz vaših ust."

"Prosim," me je strogo zavrnila in začela pripovedovati: "Železniški tatovi imajo s seboj zmeraj manjši in kak večji kovčeg in iščejo tako dolgo, dokler ne najdejo kakega oddelka, kjer vidijo tak drug kovčeg, ki je podoben njihovu. Nato dajo svoj kovčeg k drugi prtljagi v mrežo in ko izstopijo, vzamejo s seboj tujega svojega pa pustijo. Če dotični zapazi

zamenjavo, pa se lepo oproščajo, češ, zaradi sličnosti in tako dalje. Če pa človek ne zapazi tatvine tedaj je tat na vsak način na dobrem, saj ima vsak kovčeg več vrednosti, ko njegov, v katerem je navadno nekaj kosov opeke."

Pozorno sem jo poslušal in jo začuden vprašal:

"Odkod pa poznate te tatvine zvižaje tako natančno?"

"Odkod? Ker je oče že dvakrat prinesel domov opeko na mesto draguljev."

"A vi?"

"Jaz sem pa že bolj pravilna."

Ozrl sem se na svoj kovčeg in sem se začudil, ko je bil prav podoben njenemu.

"Ali se ne bojite, da bi svoj kovčeg zamenjal s vašim?"

"Nič! Saj je videti, da ste pošten človek. Sicer pa jaz prej izstopim ko vi, ker bom kmalu v tistem kraju."

Se nekaj časa sva prav prijetno kramljala in zares mi je bilo žal, ko je moja ljubka sopotnica odhajala in se poslovila od mene. Dal sem ji svojo posetnico in jo prosil, če bi kdaj prišla v Budapešto, naj me po telefonu pokliče. Obljubila mi je in skočila z vlaka. Ostal sem sam v svojem oddelku. Vzel sem v roke časopis, s komaj sem nekaj minut bral, ko sem zaslišal zunaj nekakšen hrup. Šel sem na hodnik in sem zvedel da so nekemu potniku iz prvega razreda ukradli kovčeg. Sprevednik je skušal potnika potolažiti, in mu je rekel, da ho prtljago vseh potnikov preiskal. Kot sta vstopila k meni, se je potnik koj zagledal v moj kovčeg. Zakaj v moji mreži ni bil več moj kovčeg, ampak je bil njegov ukradeni kovčeg.

Dotični je povedal, kaj je bilo v njegovem kovčegu in res je bilo v njem vse, kar je našel. Preden sem se mogel le s besedo opravičiti, me je sprevednik zaklenil v oddelek. Doti časa sem imel, da sem do druge postaje vso to zadevo natanko premislil. Le to je bilo mogoče, da je ono dekle vzelo kovčeg, ga prineslo v moj oddelek, ga pustilo ondi in vzelo mojega. Tisti kovčeg, ki je bil pri meni, ni vseboval nobenih vrednostnih predmetov in lepa tatvica se je v tem že prepirala in ga je prinesla k meni, misleč da ima moj kaj več vsebine.

Ko je vlak zapeljal na postajo, so na hodniku zadoneli mo-

gočni koraki in takoj sta dva stražnika hrupno odprla vrata. Izjavila sta, da sem njun jetnik in sta me odgnala na policijo, kjer so me brez vsakršnega zasliševanja zaprli. Le to so mi obljubili, da pošljejo odvetnika k meni. To je vse.

Odvetnik je pozorno poslušal svojega varovanca. Nato mu je dal mnogo vprašanj in Berend mu je o sebi vse natančno povedal in tudi to, zakaj da je potoval v Amsterdam in je navedel naslove nekaterih ondodnih odličnih osebnosti. Ko je odvetnik odhajal, mu je obljubil, da bo kot vse ukrenil in upa, da bo Berend čez nekaj ur že prost.

Spet se je začela promenada po kamnitih tleh celice. A zdaj je bil Berend že mirnejši, saj je odvetniku popolnoma zupa-

Neskončno počasi so potekale ure. Slednjič je zarožljaj ključ v ključavnicu in prišla sta jetniški paznik in odvetnik, ki je ves vesel sporočil, da je Berend prost.

Pred policijo je čakal avto, ki je mladega inženjerja odpeljal naravnost na kolodvor. Ondi ga je odvetnik vprašal:

"Kam bi se radi peljali? V Budapešto ali v Amsterdam?"

Berend je preudarjal da bi šel v Amsterdam, je bilo že brez pomena, saj tudi ni imel več svojega kovčega, ki so bile v njem važne pogodbe za Nizozemsko.

"V Budapešto sa moram vrniti," je žalostno odgovoril.

Vožnja se mu je zdela neskončno dolga. V Budapešti se je odpeljal naravnost k svojemu ravnatelju, ki mu je povedal svoje doživljaje. Ko je prišel Berend nato domov in v svojo sobo, je od začudenja ko vkopan obstal sredi sobe.

Na pisalniku je stal — njegov kovčeg. Poklical je slugo, ki mu je izročil pismo.

"Neka gospodična ga je zanesla s kovčegom prinesla."

"Kakšna pa je bila?"

Njen opis se je ujema z zunanostjo njegove lepe sopotnice.

Berend je naglo pretrgal ovojnice in ves drhteč je bral:

"Ljubi gospod Berend. Oprostite že sem vam prizadejala take nevedčnosti a moje opravilo ne prizanesa nikomur. Ko sem odprla vaš kovčeg, sem našla le take stvari, ki so zame

brez pomena, za vas se pa bržkone dosti vredne — zato sem vam ga hotela poslati. A ker sem se morala naglo odpeljati v Budapešto, sem osebno prinesla vaš kovčeg nazaj. Prosim ne bodite hudi name in pomislite, da mora biti tudi tak "poklic" na svetu, kakršen je moj, ker veliko zaslužim, čeprav mi moj opravke močno jemlje živce. Še nekaj vam moram povedati! Vpričo vas mi je bilo za hip, ko da bi bilo prav, če bi krenila na pošteno pot in bi v vaši družbi začela novo življenje. A prepozno je že, da bi se spreobrnila. Zbogom, gospod Berend! Lepo vas pozdravlja "potujoča sraka." — P. S. Preden si boste prižgali cigareto, pokličite slugo in ga oštejte, ker je pustil tujo žensko samo v vaši sobi."

Za slutnja mu je šnila v glavo. Potegnil je miznico ven — njegova zlata tobačnica je izginila.

— — —

Ko je prihodnjega dne prišel v tvornico, je dobil na svoji mizi račun za pet opek. Uradnik mu je zadevo pojasnil:

"Neka gospodična je bila tu z vašo posetnico in je dejala, da je z vami govorila, in ste ji dovolili, da vzame pet opek, ker vam je znano, da na svojem potovanju zmeraj potrebuje nekaj opek. Seveda sem ji takoj ugodil, in je dobila opeke. Vendar priznam da mi še zdaj ni jasno, čemu bi gospodična na svojih potovanjih potrebovala opeke."

Berend ni odgovoril. Saj je le predobro poznal namen teh opek...

GARDA ANGLEŠKEGA KRALJA

Kdor hoče vstopiti v gardo angleškega kralja, mora imeti posebne sposobnosti. Predvsem mora imeti lepo, sportno utrjeno postavo in biti najmanj 182 cm velik. Seveda mora biti njegovo življenje prej, v službi in izven službe brez vsakršnega madeža. — Služba angleškega gardista je nekako v sredi med službo vojaka in službo na dvoru in je tudi precej naporna. Po 24 ur traja služba na dvoru, v kraljevski palači Whitehall. Ves ta čas je treba nepremično stati v sklenjeni vrsti. Častnik, ki poveljuje tej četi, pa mora ves čas neprestano hoditi pred četo gor in dol.

Preden dotična četa odrine v službo, mora biti natančno oblečena, da ustreza eleganci tudi eleganci v civilu. Če gre garda n. pr. v dolgih hlačah v službo, mora častnik pregledati, ali je guba na hlačah pravilno polikana, ki pa vendar ne sme biti kot britev, zakaj vojak angleškega kralja mora biti obleden ko kavalir in ne ko kak dendi.

Na posebno željo kralja Jurija V. mora imeti vsak član garde — brke, pa ne take, ki jim napačno pravijo, da so angleške, pa so ameriške, marveč malo daljše, ki so zdaj sploh moderne. — V vsaki sobi za člane garde, v vojašnici Hyde-park, je več ogleдал, ki segajo od vrha do tal. Pred njimi morajo vsak dan pregledati svojo gosposkost in se dolgo oblačiti in čistiti. Izven službe pa je življenje kraljeve garde prav bogato-gosposko. Imajo krasne dvorane z lestenci, naslonjači in gosposkim pohištvom. Ondi šahirajo, igrajo bridge in se na prireditvah tudi sportno udeležujejo.

Službena doba gardista traja 5 let. Sprejemajo jih do 24 leta starosti. Izjema je le trobentač, ki ima največkrat 15 let in nosi srebrno čelado, okrašeno s široko luskinasto veržico in z velikim šopom belih peres. Kraljeva garda je v Londonu jako priljubljena in o njej pravijo: Kdor je pri gardi, je tudi gentleman.

PUSTOŠENJE RUSKIH KOPALIŠČ

Bilo je letos pred štiridesetimi leti, 23. julija 1895. Pariški konjski mešetar Philippe Reynaud se je tedaj vrnil domov s potovanja. Ko je pozvonil pri hišnih vratih, se mu je zdelo čudno, da mu ni prihitela naproti njegova mlada žena. Odklenil je stanovanje sam in šel najprej v otroško sobo, kjer je našel svojo edinko razgaljeno v plenicih. Nato je odhitel v klet, kjer je odkril grozovit umor: njegova žena je ležala v mlakuži krvi, očitno ubila s sekuro.

Prišla je policija, uvedla preiskavo, in zaprla Philippa Reynauda. Obdolžili so ga namreč, da je on izvršil zločin. Pri obravnavi mu sicer niso mogli dokazati krivde, vendar pa se je našla vrsta prič, ki so ga obremenjevale zaradi njegovega značaja. In tako je bil na koncu Reynaud oproščen, družabno pa izločen, ker so vsi videli v njem zločince, ki je na premeten način spravil svojo ženo na drugi svet. Reynaud se je zaradi tega predčasno postaral in zagrenjen umrl. Leto dni po procesu, ki mu je naprtil družabno izobčenje, ga ni bilo več med živimi.

Njegova edinka Suzana je rasla pod nadzorstvom materinih sorodnikov, ki so ji skušali vcepiti mržnjo do pokojnega očeta. Kljub temu se ni dala Suzana prepričati in je ohranila očeta v dobrem spominu. Ko je odrasla, je šla v samostan, da bi tako storila pokoro za grehe svojih prednikov, čeprav je bila prepričana, da oče ni bil zločince. In glej, njena slutnja se je uresničila. Pred kratkim je prišla francoska policija v Lyonu potepuha, ki je izpovedal, da je zagrešil petnajst umorov nad ženskami. Umoril je tudi Suzanino mater. To priznanje je zdaj rehabilitiralo pokojnega Reynauda pred javnostjo Suzani pa potrdilo slutnjo, da je bi njen oče pošten in dostojen član človeške družbe.

KAKO JE NASTAL PETROLEJ

O nastanku petroleja se nimamo splošno priznane znanstvene teorije. Večina učenjakov je mnenja, da sega zgodovina petroleja več milijon let nazaj, pravijo pa tudi, da je nastal petrolej iz masčobe prazgodovinskih rastlin in živali sušenih delih morja ostale prazgodovinske živali in rastline, ki jih je polagoma zakril pesek, tako da zrak ni mogel več do njih.

Te rastline in živali niso prišle v stik z zrakom in tudi zato niso mogle stihniti. Pod silnim pritiskom zemeljske mase se nastali iz masčobe teh rastlin in živali, petrolejski zakladi, ki jih danes izkoriščamo. To je na kratko ena izmed teorij, s katero si razlagamo postanek petroleja. Popolnoma pa nam ta teorija tudi ne pojasni nastanka petroleja.

Petrolej je bil znan že v starem veku. Stari Egipčani so ga rabili kot "zemeljski vošek" za mazanje mrličev. Nekateri učenjaki trdijo tudi, da so rabili petrolej v obliki asfalta pri zidanju babilonskega stolpa. Za razsvetljavo so rabili petrolej najprej v starem Rimu.

Svoj glavni pomen pa je dobil petrolej šele v moderni dobi, ko so ga pričeli rabiti kot kurivo za stroje in še danes predstavlja enega izmed največjih problemov moderne tehnike.

ZBIRKA zanimivih povesti

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. — VSEBINA JE RAZNOVRSTNA: ZGODOVINSKA, ZABAVNA, POUČNA. VEČINA KNJIG JE OPREMLJENA Z LEPIMI SLIKAMI.

ANDERSONOVE PRIPovedKE	
111 strani. Cena	35
ANDREJ HOFER	50c
BENEŠKA VEDEŽEVALKA	35c
BELGRAJSKI BISER	35c
BOŽIČNI DAROVI	35c
BOJ IN ZMAGA	20c
CVETINA BOROGRajsKA	45c
CVETKE (pravljice za stare in mlade)	30c
ČAROVNICA S STAREGA GRADA	25c
DEVICA ORLEANSKA	50c
DEDEK JE PRAVIL (pravljice)	40c
ELIZABETA, HČI SIBIRSKEGA JETNIKA	35c
FRAN BARON TRENN	35c
FRA DIAVOLO	50c
GOSPOD FRIDOLIN ZOLNA. Spisal Fran Milčinski. veselomodre humoreske, 72 strani	35
HEDVIKA, BANDITOVA NEVESTA	40c
JANKO IN METKA (kartonske slike za otroke)	30c
KOREJSKA BRATA (črtice o misijonarjih v Koreji)	30c
KRALJEVIČ IN BERAČ	30c
KRVNA OSVETA (povest iz abruških gor)	30c
KAJ SE JE MAKARU SANJALO	25c
LUDEVIT HRATAR, POZNAVA BOGA (spisal Kristof Šmit)	30c
MARCO SENJANIN, SLOVENSKE ROBINSON.	75c
MARON, krščanski deček iz Libanona	25c
MUSOLINO, ropar Kalabrije	40c
MRTVI GOSTAČ	35c
MALI KLATEŽ (spisal Mark Twain)	70c
MLADIM SRCEM (par krasnih črtic pisatelja Meška)	25c
NA RAZLIČNIH POTIH	40c
NA INDIJSKIH OTOKIH	50c
PREGANJANJE INDIJSKIH MISIJONARJEV. Spisal Jos. Spillman. Cena	30
PRISEGA HURONSKEGA GLAVARJA. Povest iz starve misijonske zgodovine kanadske. Spisal Ant. Huonder. Cena	30
PRVIL MED INDIJANCI. Povest iz časov odkritja Amerike. Cena	30
PRISEGA HURONSKEGA GLAVARJA	30
PABERKI IN ROŽA	25c
PARIŠKI ZLATAR	35c
POŽIGALEC	25c
PRSTI BOŽJI	30c
PRAPREČANOVE ZGODBE	35c
POVODENJ (spisal Kristof Šmit)	30c
PRIGODBEČEBELICE MAJE, trd. vez.	1.—
PIRHI (spisal Kristof Šmit)	30c
PRAVLJICE IN PRIPovedKE ZA MLADINO I. zv. 40c II. zv. 40c	
PRAVLJICA. Spisal H. Majar. Izbrani iz zgodovine naroda. Cena	40
PRIGODBEČEBELICE MAJE. Spisal W. Bonseis. Poslovenil Vladimir Levstik. Roman za mladino. Cena	70
PRAŠKI JUDEK	25c
PATRIA (povest iz irske zgodovine)	30c
POSLEDNJI MOHIKANEC	30c
PRAVLJICE. Košutnik. II. zvezek. Cena	75
PRAVLJICE. II. Mayer. Cena	30
RDECA IN BELA VRTNICA	30c
REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM	30c
RINALDO RINALDINI. Cena	50
ROBINZON KOŠUTNIK	50
RINALDO RINALDINI. Zanimiva roparska povest. Cena	50
STRIC TOMOVA KOČA. Povest iz suženjskega življenja. Cena	50
SKOZI ŠIRNO INDIJO. Kačji krotitelji. nevarnosti in neizgode s potovanja dveh mornarjev. Cena	60
SUEŠKI INVALID	35c
SISTO IN SIESTO (povest oz Abrucev)	30c
SVETA NOTBURGA	35c
STEZOSLEDEC	30c
SVETA NOČ (pripovedke)	30c
TRI INDIJSKE POVESTI	30c
TURKI PRED DUNAJEM	30c
TISOČ IN ENA NOČ, mala izdaja	1.—
TISOČ IN ENA NOČ (s slikami; trda vez) I. zv. \$1.30; II. zv. \$1.40; III. zv. \$1.50	
SKUPAJ \$3.75	
TISOČ IN ENA NOČ, mala izdaja. trdo vezano I.—VOJSKA NA BALKANU s slikami, več zvezkov po	20
VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Meško; s slikami)	\$1.00
Trda vez.	1.20
ZABAVNI LISTI ZA SLOVENSKE MLADINO 3 zvezki po	50c
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA	60c
ZLATOKOPI (povest iz Alaske)	25c
ZBIRKA NARODNIH PRIPovedK (dva dela) I. del 40c II. del 40c	
ZBRANI SPISI ZA MLADINO — 10 povesti; Vinski brat; osem povesti in 13 povesti spisal Engelbert Gangl, v 1 zvezku	50
VINSKI BRAT. (V. zv.), Gangl	50
8 POVESTI. (IV. zv.), Gangl	50
13 POVESTI. (III. zv.), Gangl	50

Naročite jih pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street : : New York, N. Y.

Na sliki vidite pet angleških premogorjev na poti v premogovnik v Yorkshire, Anglija, kjer je bilo usmrčenih pri eksploziji 17 njihovih tovarišev. Seboj nosijo kanarčke, ki so zelo občutljivi za strupeni plin.

GREHI OČETOV

Roman v dveh zvezkih

Za Glas Naroda priredil I. H.

73

PRVI ZVEZEK.

Tako sem taval po ulicah. Bilo je opolnoči, ko sem, ne da bi vedel, kaj naj napravim, trujen in tresoč se stal pred zeleno hišo in gledal v Luzino razsvetljeno okno, s pekočo muko v srcu. Tedaj mi šine kri v lica. Luiza je stopila k oknu in sem videl, kako je čelo pritisnila na šipo. Proti njej iztegnem roke, spoznala me je, odprla okno in šepetaje zveni njen pozdrav skozi tiho noč. Hotel sem govoriti, toda na ulici zaslišim korake. Prestrašen se stisnem v senco vrat. Vrata se odpro. Opolnoč sem v temno vežo. Pol brez uma, — ne da bi vedel, kaj delam, — tečem po stopnicah in sem stal pred vratmi, razvnet in tresoč se. Slišim skripanje kljuka. In Luiza je stala v svoji beli nočni obleki pred menoj, kot svetlobni sij v temi.

Z bolehnim jecljanjem me prosi, da grem iz hiše. Hotel sem jo poslušati, samo še enkrat sem jo hotel pritisniti na srce in jo poljubiti. In tega poljuba ni hotelo biti konec. V temni veži je stala klop. In ko sem držal svojo ljubljeno v svojem naročju in objemu, tedaj sem čutil vso vrednost svoje sreče tako globoko, kot je nisem še nikdar občutil! In tedaj mi šine skozi dušo: Sedaj! Govori!

Šepetaje, z naglimi besedami ji popišem prizor z njenim očedom. In jo vprašam: — Luiza! Ali veš, kaj je govoril z menoj?

— Da! — Vroče me poljubi. — Naj govore ljudje, naj jim oče verjame, jaz te ljubim, zaupam ti in verujem v tebe.

To je šlo kot sunek skozi moje srce. Hotel sem se izvleči iz njenega objema, kajti ta trenutek se nisem smatral vrednega, da bi počival na njenem srcu. Luiza me pa še tesneje objame, kot bi se bala, da se ji bom iztrgal. In kom me drži v svojem objemu, tresoč se po celim telesu in mi svoje čelo pritiska na lice in čutim njene solze, poslušam moje nagle besede. Govoril sem in govoril. In povedal sem ji vse. In povedal sem ji o oni noči, ko sem pijan prišel domov. Tedaj pa se Luiza naenkrat izvleče iz mojih rok, meni so vgasnile besede, kajti spodaj sem slišal, da je nekdo odprl vrata. Kaj sem mislil oni trenutek, ne vem več. Samo še vem, da sem v svoji divji zbežnosti potegnil ljubljeno v vežo stanovanja in sem zaprl vrata.

Po stopnicah slišiva korake. "Oče," pravi Luiza. Ročno izvleče iz moje in zbeži v svojo sobo. Nisem vedel, kaj sem delal — in tipljem pred se v temo in začutim rob omare pod svojimi rokami. Tresoč se sem se stisnil v ta črni kot in uripanje srea je zastalo, ko je oče odprl vrata in stopil na hodnik. Nisem ga videl. Toda zdelo se mi, da sem občutil dihanje njegove sape. Tako blizu je šel mimo mene. Šel je v Luzino sobo in pod vratmi sem za trenutek v polmraku videl temni obris njegove suhe posavte. Zaprl je vrata. Slišal sem samo mrmrajoči glas njegovih besed. "Ali že spi?" Nikakega odgovora. In slišal sem ga iti dalje. Šel je v svojo pisarno. In zopet ropot vrat. Nato vse tiho v hiši. Kako dolgo sem stal v temi tresoč se in ves razgret? Ali je bila sekunda, ali cela večnost? Tega ne vem.

Nato pa sem stal v Luzini sobi in sem pri mračnem svitu poulične svetilke videl Luizo, kako se je napol vzravnan v svojih blazinah, z obema rokama mene branila. Vrgel sem se ji pred noge in sem prijel njene roke med solzami in poljubi. In vprašal sem jo: "Ali verjameš, da te ljubim brezmejno in se celo dušo?"

— Da! — Z obema rokama so oklene mojeja vrata. Bil je občutek odrešenja. "Potem je vse dobro, in vse bo dobro!" Poljubil sem jo na ustnice. In sem šel. V tihi noči sem stopil pod nebo, na katerem so gorele zvezde. V tihi noči kot da me je ta ura prerodila v novega človeka. Vsa bojazan je šla od mene, sreča in upanje je stanovalo v mojem srcu.

Tako sem sanjal po ulicah, dokler ni prišlo jutro. Vrtarja, ki je z vozičkom peljal cvetje na trg, sem naprosil za vrtnice in sem jih nesel k zeleni hiši. Dekle, ki mi je odprlo vrata, jih je nesla v Luzino sobo. Hotel sem iti. Tedaj pa zaslišim šum lahke noge. Luiza je stala pred menoj z rdečimi lici. Kot bi hotela pred menoj prikriti svoj plamen, steče proti meni in pritisne svoje lice na moje prsi. Molče sem ji poljubljaj lase. Izviže se mi iz rok in naglo zbeži.

O, ti lepo, čisto jutro! Kako je vse blestelo! Pijan upajočega veselja, sem bežal iz mesta in sem hodil po dreveridih. Nato skok v hotel, da sem se preoblekel. In nato k zeleni hiši, ne več v muki in strahu, tem več potolažen in miren, poln poguma svoje sreče in svoje ljubezni. Dkla mi odpre vrata in me začudeno pogleda. In pravi, da ni nikogar doma.

— Potem pa bom počakal. — Ko sem to rekel, sem hotel stopiti na hodnik. Dekla pa mi je zastavila pot; rekla je, da ima izrečno naročilo, da nikomur ne dovoli vstopa. Ta "nikomur" pa je tako povdarila, da mi je jeza šinila v grlo. Ali ni vedela, kako pravico imam stopiti v to hišo? Tedaj pa se odpro vrata poleg Luzine sobe in oče stoji pred menoj, bledega obraza, z jezo v očeh ter zakriči nad dekle: "Ali ste tem gospodu povedali, da ni nikogar doma? Zanj!"

Ves zmeden in nezmožen vsake besede, posežem po njegovi roki. Pahne me nazaj in njegov glas zarohni kot razbito steklo: "Pred svojim lastnim sinom sem zaprl vrata, ko je hotel prinesiti sramoto pod moje streho. Ali naj sedaj pustim, da mi oskrni hišo tujec, lažnjivec?"

In vrata je zaloputnil. Še vedno sem stal, gledal tresoč se deske, prijel sem se za čelo in rekel: zblaznel si, to vse je izrodek tvoje blaznosti! Čutil sem, da mi je mrzel pot prihajal iz sence, oprijemal sem se ročaja in sem omahovaje šel v črno jutro. V hotelu so mi dali pismo. S tresočimi rokami ga odprem in pričnem brati. Do konca pa nisem prišel. V svojem srcu sem občutil krč in sem še čutil, da se mi šibijo kolena. Nato je bilo v meni vse domljeno. In vse črno.

V globokem trudnem vzdihu ugasne glas mojega prijatelja.

(Dalje prihodnjik.)

VPLIV VREMENA NA VOJNO

Spričo prirodnih nepravil je človek brez moči, pa bodi, da je to potres ali dež, ki uniči ves človeški trud, kar se je že zgodilo v dobah velikih vojn. — Morda so pretirane besede pisatelja Viktorja Hugoja, ki je o bitki pri Waterlooju napisal: "Če bi ne bilo v noči med 17. in 18. junijem leta 1815 deževalo, ki bila prihodnost Evrope drugačna. Dež je zadostoval da je bila uničena Napoleonova slava."

V zgodovini je več takih dogodkov, kjer se vremenske prilike odločile o usodi narodov. Kdo se n. pr. ne spominja velike Napoleonove armade na zasneženih in ledenih ruskih poljanah, ki so ovirale pohod armade in ji zadale smrtni udar? Ali če pomislimo na uničenje španske armade ob angleški obali? Tudi v krimski vojni so vremenske nepravilke uničile več vojnega brodogoja. — Kakor pišejo angleški listi, so bile deževne dobe velikega pomena za razvoj človeštva. Gibanje narodov v Prednji Aziji ob začetku zgodovine človeštva je oviralo samo veliko deževje, ki je narode primoralo, da so se naselili po suhih pokrajinah.

Nasprotno pa pravijo, da sta padla Grčija in Rim večinoma zaradi trajne suše, ki je spreminila velike reke v nezdružna močvirja, kjer se je začela širiti malarija, ki da je ta dva velika naroda tako oslabila, da se nista mogla upirati navalom barbarov. Radi velikih suš so te tudi Huni, Gotje in Avari izselili iz rodni pokrajini in so romali za vzhod. — Strašne vročine so onemogočale prodiranje Kimberov in Tevtonov zoper Rimljane in perzijski kralj Kserses je močno trpel zaradi prirodnih nepravil, ko je napadel Grško. Razburkano morje, trganje oblakov, sončni mrki so mnogo pomenili za te vojske.

Kako se je dež vmešal v zgodovino, nam jasno pokažejo bitke pri Greecyju, leta 1346. Ondi so se borili Angleži napram Francozom. A v avgustu so imeli Angleži smolo in so tako trpeli radi suše, da so že hoteli pustiti bojevanje na francoskih tleh. Nenadoma pa je dež pri Greecyju obrnil vojno srečo in je pomagal Angležem, ki so bili v gozdu skriti, da so pobili francosko armado, ki se je morala bojevati na dežju. Posledice te bitke so bile usodne za Francoze in odločilne za vso vojno, ki ji doslej ni bilo ne konca ne kraja. Zaradi dežja, so bili Francozi premagani in dež je povzročil 100-letno vojno z Anglijo, ki je Francijo opustošila.

Leta 1883 je dež preprečil atentat v Rudesheimu. Today je bil ondi svecan narodni praznik kjer so bile prisotne vse odločilne osebnosti, celo stari cesar in vsi nemški knezi. Atentator je bil tudi ondi in je hotel s peklenim strojem vse pogati v zrak. A mahoma je začel deževati in užigalna vrvice na stroju je ugasnila. — Ni pa še dolgo tega, ko je velike nemire v Bombayu (kjer bilo 1500 mrtvih in več ranjenih) čez noč pregnal dež in umiril in ohladil razbeljene butice.

V zadnjih dneh je bilo deže-

vje v Abesiniji, ki je povzročilo zavlačevanje začetka vojne in je koristilo diplomatskim zvižajam. Predvsem — pridobili so čas — vsi, Abesinci in Evropa. Le dež je brzdal obe armadi, kakor vidimo še zdaj. Kdo bi si mislil: majhne drobne kapljice vode, pa ti pokvarijo svetovne načrte, obračajo vojske in zgodovino in rišejo zemljevide po svoje!

V URADU NE SMEJO BITI NAGI

Angleške oblasti so odredile za ves Sudan, da uradne osebe, posebno policijski šefi, ne smejo več uradovati v kostumu kakršnega jim je dal Bog na pot v življenje. Imeti morajo na sebi predpisano uniformo, "izven službe pa lahko hodijo še nadalje goli kakor doslej."

Tam za Kartumom, posebno v Jubi, so namreč zamorski rodovi, ki jih doslej ni bilo mogoče pripraviti do tega, da bi natakili na svoja telesa vsaj lahki predpasnik severnih Sudanecov. Goli se počutijo najbolje in Anglija, ki to dejstvo ni škovalo njenim interesom, jih je v svoji tradicionalni širokogrudnosti napram kolonialnim narodom pustila, naj se pač zveličajo po svoje. Med tem pa se je odpovedal sudanski policijski aparat, za katerega so uporabljali tudi domačine in ti črni policisti prav tako niso bili navdušeni za obačila. Posledica je bila ta, da je prebivalstvo v njih videlo pač same člane svojega rodu, ne pa predstavnike oblasti, in jih ni dosti upoštevalo. Angleške oblasti so prejemale pritožbe. Ker je bil vzrok jasen, so izdale zgoraj omenjeno odredbo.

Sedaj prihajajo zamorski policisti in predstavniki oblasti po sudanskih vaseh sicer še vedno popolnoma ali približno goli do uradov, toda s svežnjem pod pazduho, in preden pričnejo uradovati si iz teh svežnje vzamejo predpisano uniformo, ter si jo nataknejo ob spoštli-

vi asistenci vse vasi. Uniforma s tropsko čelado in grbom na nji uživa iz dobrih razlogov med zamorci večji ugled nego okras kakšnega plemenskega poglavarja ali kralja, zato funkcionira policijski aparat v sudanskem pragozdu spet normalno.

PUSTOŠENJE POKOPALIŠČ V RUSIJI

Moskovski listi poročajo o neverjetnih razmerah na starih ruskih pokopališčih. Posebno hudo se dogaja pokopališču Volhova v Leningradu, kjer ležijo grobovi znamenitih umetnikov.

Grob Ivana Turgenjeva upabljal n. pr. fotografiji za knjiško, da se more vsakdo za 15 rubljev slikati pred spomenikom velikega pokojnika. Ta "amerikanizem" ki ga celo vladna "Izvestja" imenujejo "nesramnega" pa še daleč ni vse. Dogajajo se tudi nešteti primeri tatvin, ki jih posamezniki prav tako prakticirajo kakor pogrebni trusti.

Z grobov velikega kritika Bjelinskega in ustanvitelja ruske socialne demokracije Piebana so na pr. izginili vsi veneci, okraši in drugo. Z omenjenega pokopališča so v letošnjem poltju odnesli več sto nagrobnikov, ki so imeli deloma umetniško in zgodovinsko vrednost, cele vozove kovinskih vencev pa so odpeljali v izdelovalnice krst, kjer se jih malo obnovili in jih potem prodali za nove. V Simferopolu na Krimu so celo ceste tlakovali z nagrobnimi kamini.

ABESINSKI DROBIŽ

Te dni so stopili v veljavo cenzurni predpisi za Abesinijo. Vrhovni cenzor za poročila v inozemstvu je neki belgijski častnik.

Posebni poročevalci pariškega "Intransiganta" poročajo, da je samo 15.000 Abesincev opremljenih z modernim oro-

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
110 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJAVILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

25. oktobra:
Majestic v Cherbourg
Roma v Trst
Bremen v Bremen
2. novembra:
Lafayette v Havre
Conte di Savoia v Genova
6. novembra:
Manhattan v Havre

8. novembra:
Aquitania v Cherbourg
9. novembra:
Europa v Bremen
Champlain v Havre

16. novembra:
Ile de France v Havre
Rex v Genova

20. novembra:
Washington v Havre
Majestic v Cherbourg

23. novembra:
Lafayette v Havre

28. novembra:
Europa v Bremen

29. novembra:
Berengaria v Cherbourg

30. novembra:
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genova

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno, kdaj imate plačano naročnina. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnja opomine in računa smo razpisali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, ki imena so tiskana s debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Lavish

COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig, A. Seftu
Walsburg, M. J. Saruk

INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS:
Chicago, J. Bevcic, J. Lukanich
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)

Joliet, Mary Bambich, Joseph 734
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Jole Zelene

KANSAS:
Girard, Agnes Mečnik
Kansas City, Frank Zagar

MARYLAND:
Kittmilller, Fr. Vodopivec
Steyer, J. Černe (za Penna. in Va. in Md.)

MICHIGAN:
Detroit, Frank Stolar

MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouše
Ely, Jos. J. Penhal
Evelev, Louis Gouše
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Gowanda, Karl Strlnsha
Little Falls, Frank Masla

OHIO:
Barberton, Frank Trehe
Cleveland, Anton Hobek, Chas. Mar
Hager, Jacob Resulic, John Slope
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John W. 734

OREGON:
Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Brevosec
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okora
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polants
Krayn, Ant. Taulič
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Frank Demshar
Midway, John Žest
Pittsburgh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:
Milwaukee, West Alia, Frank 734
Sheboygan, Joseph Kakeč

WYOMING:
Rock Springs, Louis Tausch
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik mora potrditi, da so, katere je prejel. Zastopnik raje tem tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

ROMANI

(Nadaljevanje.)

ZLOČIN IN KAZEN, spisal F. M. Dostojevski. DVA ZVEZKA. Skupaj 605 strani. Cena .125 Najslavnejše delo slavnega ruskega mistika. Nihče ni tako opisl duševnosti zločinca kot ga je opisal v tem romanu Dostojevski.

ZADNJA PRAVDA, spisal J. S. Baar. Trda vez. 184 strani. Cena .1— Ljudska povest, ki obravnava spor med bratoma, je velike, pretresljive snovi in ostre doslednosti. Čitatelja veže od prve do zadnje strani.

ZAPISKI IZ MRTVEGA DOMA. Spisal Dostojevski. I. DEL, 260 strani, II. DEL, 212 strani. Cena .22— Veliki Dostojevski je podal v tem svetovno znanem romanu sliko življenja ruskih jetnikov v takozvanih katagah, utrjenih jetniških taborih v Sibiriji.

ZGODBE NAPOLEONOVEGA HUJARJA, spisal Conan Doyle. 382 strani. Trda vez. Cena .50 Brošura .30

Čitatelj se mora do solz nasmejati, ko čita poglavja: Kako je izgubil Napoleonov huzar uho; Kako je zavzel Saragoso; Kako je ubil "brata"; Kako ga je hudčič skušal, itd.

ZBRANI SPISI, 368 strani. (II. zvezek). Cena 2.50 V tem zvezku so zbrani spisi našega prvotnega pisatelja Maslaja-Podlimbarskega, ki je pogledal v široki svet ter deloval za združitev ne samo Jugoslovancev, pač na Slovanov v splošnem.

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA, spisal Ivan Pregelj. 98 strani. Cena .70 Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navleč temu pa lahko razumljiv tudi preprostemu čitatelju.

ZGODOVINSKE ANEKDOTE, Vinko Šarabon. 142 strani. Cena .30

ZA KRUHOM, spisal H. Sienkiewicz. 122 strani. Cena .50

Pretresljiva povest o revni družini, ki se je konci prejšnjega stoletja izselila v Ameriko. Ime slavnega poljskega pisatelja nam jamči, da bo delo vsakdo z užitkom čital.

ZMAJ IZ BOSNE, spisal Jos. Ev. Tomič. 229 strani. Cena .75

Roman iz krvave bosanske zgodovine. Boji s Turki; skoro neverjetne dogodivščine; temeljit opis najbolj krvave dobe Bosancev.

ZGODOVINSKE ANEKDOTE, spisal Conan Doyle. 202 strani. Cena .50

Veskos zanimiva povest iz našega slovenskega življenja.

ZNAMENITE ŠTIRIH, spisal Conan Doyle. 141 strani. Cena .60

Najboljše delo ustvaritelja modernega detektivskega romana; v katerem Sherlock Holmes glavno vlogo.

ZGODOVINSKE ANEKDOTE. Zbral Dr. Vinko Šarabon. Kratke zgodbe, ki pokažejo značaj človeka. 140 strani. Cena .60

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, reko-mandirajte pismo.

KNJIGE POŠILJAMO POŠTNE PROSTO

Naslovite na: — SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.